

Za nynější doby tvrdí nízké tony *bas*a a gajdy nahražují se zhusta klarinetem.

Souzvuk sdružených nástrojů udělal z naší písně píseň moderní.

Nápěv teprve v záři všeho toho zvučení sdružených nástrojů dostává lesk a barvu a sílu tonin. Mluvit o tonině písní jen podle jejich nápěvu jest vědecky nesprávné.

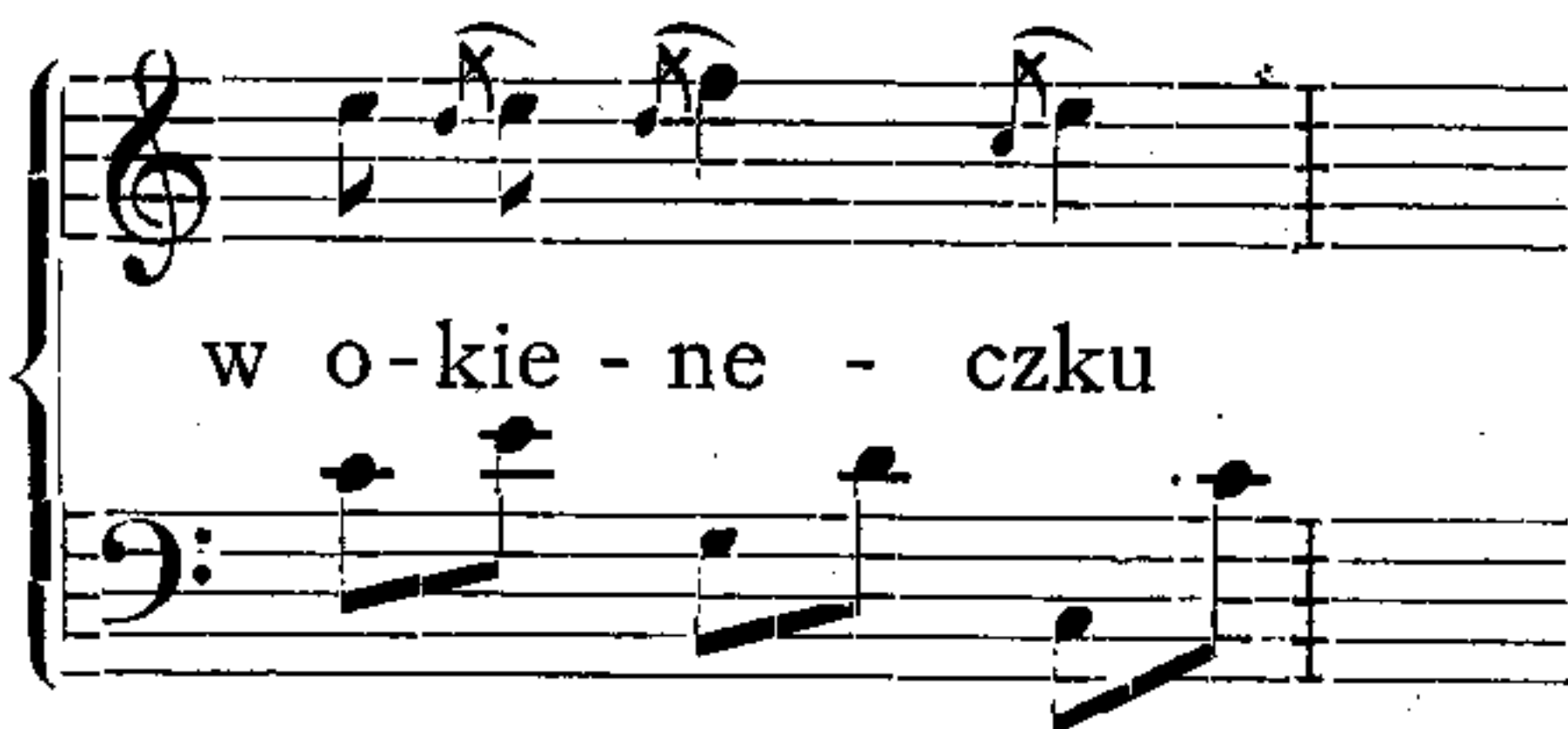
Sdružené nástroje daly písním našim bohatou toninovou modulaci.

Již nejobvyklejší střídání souzvuků prvního a pátého stupně železně zohne nápěv.

Na vlnách prvního souzvuku volně vzlétne nápěv, ale druhým souzvukem vnucuje se mu bráti se již určitým směrem.

Harmonickým vlivem oblámán lašský příznačný nápěvek ve všech písních »Starodávného«.

Jsou ovšem zajímavé případy, ve kterých shoduje se nápěvek lašský i s nejúčinnější formou harmonickou; tak na př. v čís. 835.:

Za to narovnan lašský nápěvek v čís. 483 b) při slově »lešení« a podobným způsobem při slovích »prochází« »potěšení«.

Lašská modulace nápěvná čistě zachována v známé písni »Starodávného« »Aj Zerzaj, zerzaj« (Suš. 210.), a v téže sbírce čís. 211, 214, 514 od Příbora, 755 z Rychaltic.

V čís. 218 narovnan nápěv vlivem harmonickým při slově rozzelena.

Týmž způsobem narovnan nápěvek ve známé písni »Běží voda, běží« (Suš. 219) při slově »už opusti«.

V písni »Starodávného«: »Dybych ja byl« (Suš. 304), harmonickým vlivem nápěvky všech tříslabičných slov pozměněny.

Prohloubení lašského nápěvku v tříslabičném slově třeba přičísti vlivu harmonickému sdružených nástrojů.

V písních Sušilovy sbírky čís. 335 ve slově »vykladany«, čís. 310, 577, 295 ve slově »děvečko«, »něskoro«, »pěstuješ«, 354, 410 ve slově dzěvečko, vodzičku, 549, 594, 623 ve slově »vyлива«, 648, 632, 675, 716, 755 ze Sklenova, 786 z Fridlantu, 653 z Lichnova, rozmanité harmonické formy spojovací nutí jíti nápěv jejich cestou.

Rovnější nápěvky slovenské srovnávají se lépe s duchem harmonických spojů.

Avšak mnohdy tento vliv ohne trojslabičná i dvouslabičná slova směrem nahoru; na př. v Bartošově sbírce str. XLVII při slově »hudci«, na str. XLIX při slovích »hudečku«, »na tenkú«, »muziko« na str. L při slově »vzała«.